Oudenaarde	89	-	88
Paifve	77	+15	92
Ruiselede	29	-	29
Sint-Gillis	238	+12	252
Sint-Hubert	106	-	92
Tongeren	29	-	33
Doornik	89	-	90
Turnhout	65	-	66
Verviers	124	-	116
Wortel	44	-	41
Totaal	3.837+53(b)	+52	3.878(c)

* Vrouwenafdeling
** Vervolmakingsinstituut van de penitentiare kaders
(a) Aanpassing wegens uitbreidingen en werken
(b) Gedeelte waarvoor geen wervingsmachtiging is toegestaan
(c) Met inbegrip van toegestane contractuelen

Vr.& Antw., Kamer, 1993-1994, 7 maart 1994, 9638, (Vr.nr.558, Vande Lanotte, SP)

E. Regime

1. Sexuele delinquenten

Worden "kwetsbare" gedetineerden (verkrachters, pedofielen, veroordeelden wegens incest) geterroriseerd in de gevangenis?

De minister is van mening dat dit probleem reëel is binnen de gevangenisbevolking. Het is inderdaad zo dat gedetineerden die bepaalde delicten gepleegd hebben door hun medegedetineerden worden uitgesloten en het voorwerp kunnen zijn van fysieke bedreiging en in sommige gevallen van agressie. Dat geldt onder meer voor sexuele delinquenten.

Vanuit het Bestuur strafinrichtingen werden geen richtlijnen gegeven om die gedetineerden op een aparte manier te bejegenen. Het behoort tot de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de plaatselijke directie om, wanneer zich incidenten voordoen of wanneer gedetineerden reageren op soms niet openlijk geuite bedreigingen, door zich te isoleren, de gepaste maatregelen te nemen en eventueel tot overplaatsing over te gaan. Het is echter zo dat de directie slechts maatregelen kan nemen wanneer de feiten haar bekend zijn of indien het risico reëel is.

In principe wordt op alle gedetineerden, onafhankelijk van de aard van de gepleegde feiten, eenzelfde regime toegepast. Aan sexuele delinquenten een bijzonder regime geven of ze in aparte eenheden samenbrengen zou hen niet alleen stigmatiseren maar dat zou tevens betekenen dat men aan de druk van de agressie toegeeft, aldus Wathelet die eraan toevoegt dat het hem een prioritaire opdracht lijkt de agressie zelf te bestrijden.

Vr.& Antw., Kamer, 1993-1994, 31 januari 1994, 9002, (Vr.nr.484, Standaert, Rossem)

2. Onderwijs

Analfabetisme - beroepsopleidingen

Statistieken inzake het aantal analfabeten onder

de gedetineerden zijn niet beschikbaar, maar uit een steekproef, in 1990 uitgevoerd door de v.z.w. ADEPPI (Atelier d'éducation permanente pour personnes incarcérées) in het Franstalige landsgedeelte op 461 gedetineerden, toonde aan dat 27% van hen niet het niveau haalden van beëindigd lager onderwijs.

Er zijn geen personeelsleden meer die zich wijden aan een echte onderwijsopdracht. Wel worden initiatieven genomen om al dan niet in samenwerking met de bevoegde Gemeenschappen, activiteiten van culturele en/of opvoedende aard te organiseren.

De bevoegdheid voor vorming en bijscholing van de gedetineerden behoort overeenkomstig artikel 59bis van de Grondwet en artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, toe aan de Gemeenschappen.

Meerdere projecten inzake beroepsopleiding zijn, in samenwerking met de Gemeenschappen, in uitvoering of ter studie.

Een werkplaats voor de opleiding tot metselaar werd in gebruik genomen in het Penitentiair Schoolcentrum te Marneffe, en dit dankzij de steun van de Franse Gemeenschap.

Eenzelfde project bestaat bij de gevangenis te Lantin. Hier krijgen de gedetineerden onderricht in de beginselen van de informatica, of ontvangen ze een vorming tot lasser. Bovendien wordt er in samenwerking met het ministerie van Middenstand een opleiding tot metser gegeven.

Dankzij de medewerking van de Franse Gemeenschapscommissie, van het Brussels Gewestelijk Arbeidsbureau en van het Gemeenschaps- en Gewestelijk Bureau voor opleiding en tewerkstelling (FOREM) werd een project van versnelde beroepsopleiding opgestart.

Deze opleiding is bedoeld voor de gedetineerden van de twee Brusselse gevangenissen die genieten van een regime van halve vrijheid.

Tot slot werd een proefneming inzake onderwijs in gesloten omgeving opgestart in de gevangenis te Namen met medewerking van de v.z.w. ADEPPI. Deze vereniging werd erkend en wordt gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap. Deze vorming zou aan een beperkt aantal gedetineerden de mogelijkheid bieden een getuigschrift van lager onderwijs te behalen.

Daarnaast voorziet het Bestuur strafinrichtingen zelf in scholing, bijscholing of omscholing van gedetineerden.

Zo zijn in de penitentiaire schoolcentra te Marneffe en te Hoogstraten theoretische opleiding en praktische oefeningen voorzien voor bouwvakarbeider-metselaar, elektrieker, automechanicus, behanger-garnierder-schilder en schrijnwerker (voor definitief veroordeelden en gedetineerden in halve vrijheid; voor deze laatsten is geen opleiding binnen de muren voorzien).

Daarenboven verwerven de oudere veroordeelden, tewerkgesteld in de ateliers van de Regie van de gevangenisarbeid een praktische beroepsopleiding in de verschillende sectoren van de metaal- en de houtbewerking, de boekbinding en de drukkerij.

Gedetineerden die een diploma willen verwerven van lager en hoger middelbaar onderwijs of van universitair onderwijs kunnen cursussen per briefwisseling volgen of genieten, naargelang het geval en de noodzaak, van uitgangspermissies om cursussen te volgen en examens af te leggen. Indien de betrokken gedetineerde niet in aanmerking kan komen voor uitgangsvergunningen, wordt steeds de mogelijkheid onderzocht om, na het volgen van een schriftelijke cursus of zelfstudie door de gedetineerde, de examinatoren naar de strafinrichting te laten komen. Uit ervaring blijkt dat dezen tot nu toe hier welwillend tegenover staan.

In sommige inrichtingen worden taalcursussen gegeven en initiatielessen in de informatica.

Op deze wijze verkrijgen gedetineerden een aantal schoolse en/of professionele vaardigheden, wat uiteraard hun kansen op wederinpas-

sing in de maatschappij na hun detentie verhoogt.

Vergoedingen

Volgens een circulaire van 14 december 1992 wordt aan de gedetineerden die spoedcursussen voor beroepsopleiding volgen een vergoeding uitgekeerd van 19 frank per uur. Dit bedrag kan op 21 frank worden gebracht voor hen die een bijzondere ijver betrachten. Deze bedragen zijn in overeenstemming met het uurloontarief dat bij dezelfde circulaire werd vastgesteld vanaf 1 januari 1993 als arbeidsvergoeding voor respectievelijk ervaren en geschoolde arbeider (19 frank per uur) en voor vakarbeiders (21 frank per uur).

Om de gedetineerden die zich hiervoor willen inspannen niet te benadelen tegenover de anderen die werken tijdens hun opsluiting, wordt hen namelijk een zelfde vergoeding uitgekeerd.

Het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald door volgende overwegingen.

De gedetineerden ontvangen geen "loon" in de juridische zin van het woord. Wel ontvangen zij een deel van de "opbrengst van de arbeid", zoals dat door de Koning in toepassing van artikel 30bis van het Strafwetboek werd vastgesteld. Afhankelijk van hun juridische situatie kunnen de gedetineerden al dan niet vrij beschikken over gans dit "reservefonds".

Ten einde zoveel mogelijk gedetineerden te kunnen tewerkstellen worden door de diensten van de minister overeenkomsten afgesloten met privaatpersonen of ondernemingen die in het penitentiair milieu werken laten uitvoeren. Hierbij geldt als richtlijn dat de gevangenisarbeid niet als concurrentievervalsend op de arbeidsmarkt mag treden. Rekening houdende met een relatief laag rendement van de gedetineerden, en dikwijls de afwezigheid van de gepaste infrastructuur en apparatuur, is het beschikbare werk vaak arbeidsintensief en laag bezoldigd.

De minimum aannemingstarieven worden op basis van onder meer deze elementen door zijn diensten autonoom vastgesteld.

De aan de gedetineerde uitbetaalde vergoedingen zijn evenredig met deze aannemingstarieven.

"Er is uiteraard geen sociaal overleg. Penitentiaire arbeid is een vorm van verplichte arbeid waarvan de voorwaarden eenzijdig door de overheid worden bepaald", aldus Wathelet die verwijst naar L. Dupont en L.Verstraeten, Handboek Belgisch Strafrecht, nr. 1091).

Vr.& Antw, Senaat, 1993-1994, 26 oktober 1993, 30 november 1993, 1 maart 1994, 4111,4353,5022, (Vr.nrs. 541,540,542, Erdman, SP)